

**UJEDINJENI
NARODI**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriju bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-06-90-A

Datum: 16. studenog 2011.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu: sudac Theodor Meron, predsjedavajući
sudac Mehmet Güney
sudac Fausto Pocar
sutkinja Andréia Vaz
sudac Carmel Agius

Tajnik: g. John Hocking

Odluka od: 16. studenoga 2011.

TUŽITELJ

protiv

**ANTE GOTOVINE
MLADENA MARKAČA**

JAVNO

**ODLUKA PO GOTOVININOJ PONOVLJENOJ MOLBI ZA IZDAVANJE
NALOGA NA TEMELJU PRAVILA 54bis KOJIM SE NALAŽE VLADI
REPUBLIKE SRBIJE DA DOSTAVI DOKUMENTE**

Tužiteljstvo

gđa Helen Brady i g. Douglas Stringer

Obrana Ante Gotovine

g. Gregory Kehoe, g. Luka Mišetić, g. Payam Akhavan i g. Guénaél Mettraux

Obrana Mladena Markača

g. Goran Mikuličić, g. Tomislav Kuzmanović, g. John Jones i g. Kai Ambos

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po "Ponovljenoj molbi Ante Gotovine za izdavanje naloga na temelju pravila 54*bis*, kojim se nalaže Vladi Republike Srbije da dostavi dokumente", koju je Ante Gotovina (dalje u tekstu: Gotovina) podnio 7. rujna 2011. godine (dalje u tekstu: Molba). Tužiteljstvo je 19. rujna 2011. dostavilo svoj odgovor.¹ Gotovina je repliku podnio 21. rujna 2011. godine.²

I. KONTEKST

2. Dana 22. lipnja 2011. Gotovina je podnio molbu Žalbenom vijeću za nalog Republici Srbiji (dalje u tekstu: Srbija) da dostavi dokumente koji se, između ostalog, odnose na odlazak srpskih civila iz Krajine u kolovozu 1995. godine.³ Dana 19. srpnja 2011. Žalbeno vijeće je odbilo Prvu molbu uz obrazloženje da Srbiji nije dano dovoljno vremena da razmotri Gotovinin zahtjev za dostavu dokumenata i da se njezin propust ne bi mogao razumno protumačiti kao odbijanje da dobrovoljno dostavi zatražene dokumente.⁴

II. MJERODAVNO PRAVO

3. Žalbeno vijeće podsjeća na to da svaki zahtjev za nalog državi da dostavi dokumente podliježe odredbama pravila 54*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), koja stranku koja traži izdavanje naloga obvezuje, između ostalog, da: (1) točno navede dokumente na koje se zahtjev odnosi; (ii) navede na koji su način ti dokumenti relevantni za svako eventualno sporno pitanje i

¹ Odgovor tužiteljstva na Ponovljenu molbu Gotovine na temelju pravila 54*bis*, 19. rujna 2011. godine (dalje u tekstu: Odgovor).

² Replika Ante Gotovine u prilog Ponovljenoj molbi na temelju pravila 54*bis* za Nalog Srbiji, 21. rujna 2011. (dalje u tekstu: Replika).

³ Molba Ante Gotovine za izdavanje naloga na temelju pravila 54*bis* kojim se nalaže Republici Srbiji da dostavi dokumente (javno, s povjerljivim dodacima), 22. lipnja 2011. (dalje u tekstu: Prva molba), par. 1-9, 13-17, 19-20, 24, Dodatak C (povjerljivo). V. i Odgovor tužiteljstva na Gotovininu molbu na temelju pravila 54*bis* (povjerljivo), 4. srpnja 2011. (dalje u tekstu: Prvi odgovor); Replika Ante Gotovine u prilog Molbi za izdavanje naloga na temelju pravila 54*bis* kojim se Republici Srbiji nalaže da dostavi dokumente (povjerljivo), 11. srpnja 2011. (dalje u tekstu: Prva replika).

⁴ Odluka po Molbi Ante Gotovine za izdavanje naloga na temelju pravila 54*bis* kojim se nalaže Vladi Republike Srbije da dostavi dokumente, 19. srpnja 2011. (dalje u tekstu: Prva odluka), str. 1-2.

potrebni za pravično presuđivanje stvari; i (iii) objasni koje je korake poduzela da osigura pomoć države u pribavljanju zatraženih dokumenata.⁵

III. DISKUSIJA

A. Preliminarne napomene

4. Preliminarno, Žalbeno vijeće napominje da Gotovina od Žalbenog vijeća traži da argumente u Prvoj molbi podrazumije.⁶ Žalbeno vijeće primjećuje da taj zahtjev nije u skladu s formalnim kriterijima za dostavljanje podnesaka Međunarodnom sudu i podsjeća Gotovinu na važnost poštivanja tih kriterija.⁷ Usprkos tome, Žalbeno vijeće će, u interesu sudske ekonomičnosti, te uz napomenu da je pitanje sada zrelo za razmatranje⁸ i da je jasno da se Molba poziva na tvrdnje navedene u Prvoj molbi i Prvoj replici, iznimno ispitati utemeljenost argumenata navedenih u Prvoj molbi, Prvom odgovoru i Prvoj replici.⁹

B. Argumenti stranaka

5. Gotovina tvrdi da bi Žalbeno vijeće odmah trebalo izdati nalog Srbiji da dostavi zatražene dokumente, ne dajući joj priliku da bude saslušana na temelju pravila 54bis(E) Pravilnika.¹⁰ Konkretnije, Gotovina tvrdi sljedeće: (i) da je valjano specificirao tražene dokumente;¹¹ (ii) da su ti dokumenti relevantni i neophodni za pravično presuđivanje o predmetnim pitanjima budući da bi "mogli potvrditi ili potkrijepiti" druge dokumente koje je pribavio putem svoje istrage, koji objašnjavaju zašto su srpski civili otišli iz Krajine;¹² (iii) pokazao je dužni mar tokom žalbenog postupka pokušavajući osigurati

⁵ Pravilo 54bis(A) Pravilnika.

⁶ V. općenito Molba, par. 2-8. Tužiteljstvo tvrdi da se Molba neprimjereno poziva na ranije argumente i podrazumijeva ih i traži da se, ako se uzmu u obzir Gotovini raniji argumenti, i Prvi odgovor također uzme u obzir. Odgovor, par. 2, 4-5.

⁷ V. Uputstvo o postupku podnošenja pismenih podnesaka u žalbenom postupku pred Međunarodnim sudom, IT/155 Rev. 3, 16. rujna 2005., par. 12(c). Usp. *Mladen Naletilić protiv tužitelja*, predmet br. IT-98-34-R, Odluka po Zahtjevu Mladena Naletilića za preispitivanje, 19. ožujka 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Naletilić*), par. 7.

⁸ Usp. Prva odluka, str. 1.

⁹ Usp. Odluka u predmetu *Naletilić*, par. 7-8.

¹⁰ V. Molba, par. 1, 5-8; Replika, par. 5-8.

¹¹ Prva molba, par. 13-17; Prva replika, par. 15-16.

¹² Prva molba, par. 18-20; Prva replika, par. 17-22. V. također Prva molba, par. 2-8.

dokumente iz Srbije;¹³ i (iv) Srbija ima obvezu surađivati u vezi sa zahtjevima za pomoć u žalbenom postupku.¹⁴ Pored toga, Gotovina tvrdi da u ovom trenutku još nije riječ o prihvatljivosti dokumenta koje traži i da je stoga preuranjeno razmatrati je li pokazao dužni mar i pokušao ih pronaći za suđenje.¹⁵

6. Tužiteljstvo odgovara da u Molbi nisu navedeni dovoljno jaki razlozi koji opravdaju primjenu pravnog sredstva na temelju pravila 54*bis* Pravilnika.¹⁶ Konkretno, tužiteljstvo tvrdi sljedeće: (i) Gotovina je imao priliku da ranije otkrije postojanje dokumenata, ali nije pokazao dužni mar da ih pribavi za vrijeme suđenja i predraspravnog postupka;¹⁷ (ii) u Prvoj molbi nije dokazano da su zatraženi dokumenti relevantni ili neophodni kako bi se spriječilo nepravedno rješenje;¹⁸ i (iii) "izvanredna mjera" izdavanja naloga Srbiji da dostavi dokumente na temelju pravila 54*bis* Pravilnika ima ograničenu primjenu u žalbenom postupku, posebno ako se uzmu u obzir strogi kriteriji za utvrđivanja činjeničnih pogrešaka i za uvrštavanje u spis dodatnih dokaza u žalbenom postupku.¹⁹ Tužiteljstvo također tvrdi da Gotovina mora "dokazati" da mu dokumenti "nisu bili dostupni na suđenju unatoč dužnom maru i da [...] mogu utjecati na presudu ako budu uvršteni u spis u žalbenom postupku" ili, alternativno, ako su dokazi uz iskazani dužni mar bili dostupni na suđenju, da njihovo izuzeće "može dovesti do nepravednog rješenja".²⁰

C. Analiza

7. Pravilo 54*bis* Pravilnika nije u primjeni ograničeno na prvostupanjske postupke; međutim, Međunarodni sud ne uzima olako ovlasti kojima se suverenim državama nalaže da dostave dokumente.²¹ Osim toga, Žalbeno vijeće naglašava da "žalbeni postupak nije

¹³ Prva molba, par. 22-23; Prva replika, par. 23-25; V. također Prva molba, par. 9-11.

¹⁴ Prva replika, par. 4-8.

¹⁵ Prva molba, par. 21; Prva replika, par. 9-13, 25.

¹⁶ Odgovor, par. 2-3, 6-8; Prvi odgovor, par. 2.

¹⁷ Prvi odgovor, par. 2, 10-19.

¹⁸ Prvi odgovor, par. 2, 20-23.

¹⁹ Prvi odgovor, par. 3-9.

²⁰ Prvi odgovor, par. 6.

²¹ Usp. *Tužitelj protiv Tihomira Blaškića*, predmet br. IT-95-14-AR108*bis*, Odluka po Zahtjevu Republike Hrvatske za preispitivanje odluke Raspravnog vijeća II od 18. srpnja 1997. godine, 29. listopada 1997., par. 31; *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR108*bis*.2, Odluka po Molbi Sjedinjenih Američkih Država za preispitivanje, 12. svibnja 2006., par. 27.

suđenje *de novo* i stoga se ne može smatrati prilikom za ispravljanje [...] propusta ili previda koje je neka stranka napravila za vrijeme predraspravne i raspravne faze".²² Uzimajući u obzir takav kontekst, Žalbeno vijeće će naložiti dostavljanje dokaza na temelju pravila 54*bis* Pravilnika samo u "izvanrednim okolnostima".²³ Takve okolnosti nastupaju ako postoji mogućnost da će propust da se izda nalog za dostavljanje dokumenata dovesti do nepravednog rješenja. Analizom pojedinačnih molbi, Žalbeno vijeće također može uzeti u obzir da li je stranka koja podnosi molbu mogla uz dužni mar pronaći tražene informacije na suđenju.²⁴

8. Materijal koji Gotovina traži odnosi se, u širim okvirima, na razloge zbog kojih su srpski civili otišli iz Krajine u kolovozu 1995. i, konkretnije, na zapisnike razgovora članova srpskog rukovodstva u vezi s evakuacijom civila s područja, kao i na izvještaje koje su podnosili časnici Vojske Savezne Republike Jugoslavije, prepotčinjeni snagama na području Krajine.²⁵ Gotovina vrlo šturo iznosi opravdanja za svoj zahtjev za nalog na temelju pravila 54*bis* Pravilnika, napominjući u općim crtama da bi dodatni zatraženi dokumenti "mogli potvrditi ili potkrijepiti" druge dokaze kojima već raspolaže.²⁶ Žalbeno vijeće napominje da je Raspravno vijeće pregledalo velik broj dokaznih predmeta koji se odnose na razloge odlaska srpskih civila iz Krajine, uključujući, u relevantnim dijelovima, svjedočenja i izvještaje srpskih časnika u Krajini, svjedočenja koja su srpske izbjeglice dale uživo, te dokaze o važnosti uloge sjednica Vrhovnog saveta odbrane Savezne Republike Jugoslavije.²⁷ U tim okolnostima, Žalbeno vijeće se nije uvjerilo u to da bi novi dokazi koji se ovdje traže bili odlučujuće utjecali na odluku Raspravnog vijeća.

9. Prema tome, Žalbeno vijeće se nije uvjerilo u to da je Gotovina pokazao da postoje izvanredne okolnosti koje opravdavaju intervenciju Žalbenog vijeća na temelju

²² *Ildephonse Hategekimana protiv Tužitelja*, predmet br. ICTR-00-55B-A, Odluka po Molbi Ildephonsea Hategekimane za suradnju i sudsku pomoć, 5. svibnja 2011. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Hategekimana*), par. 4 (fusnote izostavljene).

²³ V. Odluka u predmetu *Hategekimana*, par. 4.

²⁴ Usp. Odluka u predmetu *Hategekimana*, par. 4.

²⁵ Prva molba, par. 2, 4-8, Dodatak C (povjerljivo).

²⁶ Prva molba, par. 18, V. također Prva molba, par. 19-20.

²⁷ V. *Tužitelj protiv Ante Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Presuda, 15. travnja 2011. (dalje u tekstu: Prvostupanjska presuda), svezak II, par. 1511-1535, 1549-1558. V. općenito Prvostupanjska presuda, svezak II, par. 1536-1668, 1742-1745.

pravila 54bis Pravilnika. Stoga nije potrebno razmatrati ostale Gotovinine argumente o ovom pitanju.

IV. DISPOZITIV

10. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno vijeće **ODBIJA** Molbu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se mjerodavnim smatra engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudac Theodor Meron,
predsjedavajući

Dana 16. studenog 2011.
U Den Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]